

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Факультет/інститут **Коломийський навчально-науковий інститут**

Кафедра педагогіки і психології

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ФІЛОСОФІЯ

Освітня програма «Психологія»

Перший (бакалаврський) освітній рівень

Спеціальність 053 «Психологія»

Галузь знань 05 «Соціальні та поведінкові науки»

Затверджено на засіданні кафедри
протокол № 1 від “26” серпня 2021р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Філософія
Викладач (-і)	Лаппо Віолетта ВАЛЕРІЇВНА
Контактний телефон викладача	0956404947
Е-mail викладача	Lappo37@ukr.net
Формат дисципліни	Вибіркова
Обсяг дисципліни	90
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua/index.php?mod=course&action=ReviewOneCourse&id_c at=96&id_cou=926
Консультації	
2. Анотація до курсу	
<p>Основними завданнями вивчення дисципліни «Філософія» є: розкриття динамічної сутності філософії як основи світогляду, системи методологічних засад осмислення світу в цілому та місця людини в ньому. Слід забезпечити засвоєння специфіки філософського осягнення дійсності, ознайомити з наявними філософськими концепціями, які розкривають поліфонізм та плюралізм філософського мислення, створити умови для формування світоглядно-методологічної культури студентів.</p> <p>Предметом вивчення навчальної дисципліни є система філософських знань.</p>	
3. Мета та цілі курсу	
<p>Узагальнюючи у собі емпіричні й теоретичні, ціннісні та нормативні, раціональні уявлення, філософія допомагає усвідомити всебічні зв'язки предметів та явищ об'єктивного світу. Проте філософія – це не тільки наука, але й мистецтво, гуманітарне знання, любов до мудрості, ідеологія, трансцендентальне осягнення об'єкта, спосіб життя.</p>	
4. Результати навчання (компетентності)	
<p>Вивчати філософські першоджерела й обґрунтовувати власну думку щодо прочитаного;</p> <ul style="list-style-type: none"> - сформувати власний стиль мислення з оперттям на фундаментальні філософські знання; - означити особисту позицію щодо тлумачення провідних ідей філософії; - залучати одержані знання в аналізі актуальних проблем сьогодення; - характеризувати основні етапи розвитку філософської науки; - презентувати філософські погляди видатних мислителів України; - виявляти актуальні проблеми філософського пошуку в сьогоденні; - чітко визначати провідні філософські категорії; - аргументовано висловлювати власне ставлення до провідних проблем філософії; - опрацьовувати першоджерела філософської тематики; - виявляти філософську парадигму окремих наукових дисциплін; - застосовувати філософські знання у подальшій навчально-дослідній роботі. 	
5. Організація навчання курсу	
Обсяг курсу	
Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекції	6
семінарські заняття / практичні / лабораторні	4
самостійна робота	
Ознаки курсу	

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий		
III	053 «Психологія»	II	Вибірковий		
Тематика курсу					
Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год	Вага оцінк и	Термін виконання
<p>Тема 1. Філософія як особливий тип знання Філософія та світогляд. Світогляд і світовідчуття, світосприйняття і світорозуміння. Історичні типи світогляду: міф, релігія, науковий світогляд, філософський світогляд. Предмет філософії. Філософія як дослідження світоглядних проблем засобами раціонального мислення. Основне коло філософських питань.</p>	лекція	<p>Вандишев В.М. Філософія: екскурс в історію вчень і понять: навч. посіб. Київ: Кондор, 2015. С. 3–29. Воронкова В. Г. Філософія: навч. посіб. Київ: Професіонал, 2014. С. 4–31. Вступ до філософії: історико-філософська пропедевтика: підручник. Київ: Вища школа, 2010. С. 3–26. Герасимчук А.А. Курс лекцій з філософії: навч. посіб. Київ: Вид-во Укр.- фін. ін-ту менедж. і бізнесу, 2008. С. 3–11. Горак Г. І. Філософія: курс лекцій. Київ: Вілбор, 2007. С. 7–22. Філософія : навч. посіб. для студентів усіх напрямів підгот. За заг. ред. Тімченка О. П. Львів: Растр-7, 2015. С. 5– 41. Рижак Л. і. Філософія як рефлексія духу: хрестоматія. Вид. 2-ге, перероб. і допов. Львів: ЛНУ ім. І. Франка, 2015. С. 3–27.</p>	<p>1. Опрацювання теоретичних основ лекційного матеріалу. 2. Підготовка конспекту за планом: 3. Підготовка рефератів 4. Укласти короткий словник філософських термінів за темою.</p>	5	До наступного заняття згідно розкладу.
<p>Тема 2. Філософія Стародавнього світу Ортодоксальні ведичні філософські системи: веданта, міманса, ньая, вайшешика, санкх'я, йога. Неортодоксальні школи адживіки і</p>	Самостійна робота	<p>Дослідження цивілізацій Сходу та Заходу: історія, філософія, філологія : До ювілею О.Огневої : [Зб. ст.]. НАН України. Ін-т сходознавства ім. А.Кримського. Каф. філософії та релігієзнавства, Нац. ун-т «Києво-могилян. акад.»; [Голов. ред.</p>	<p>1. Опрацювання теоретичних основ лекційного матеріалу. 2. Підготовка конспекту за планом. 3. Підготовка рефератів 4. Укласти короткий</p>	5	До наступного заняття згідно розкладу.

<p>чарвака-локаятиків. Ядричха-вада і свабхава-вада про випадковий збіг обставин та строгу внутрішню закономірність. Основні категорії індійської філософії. Священні книги китайської освіченості. Онтологія даосизму. «Даодецзин». Конфуціанство. Мен-цзи. Лунь-Юй. Принцип «виправлення імен». Мо-цзи. Етичний принцип цзянь-ай моїзму. Легізм законників філософської школи фа-цзя.</p>		<p>Л.В.Матвєєва]. Київ: Аверс, 2004. 166 с. Киричок О. Б.Філософія: підруч. для студ. вищ. навч. закл. : курс лекцій, завдання до семінар. занять, питання до іспиту, вправи, тести, схеми, літ. Полтава : РВВ ПДАА, 2010. С. 18–32. Місце філософії в інтелектуальних традиціях Сходу / [Ю. Ю. Завгородній та ін. ; відп. ред. О. А. Ярош]; НАН України, Ін-т філос. ім. Г. С. Сковороди. Київ : Наук. думка, 2013. 245 с. Сілаєва Т.О. Філософія: Курс лекцій. Тернопіль, СМП «Астон» 2003.С. 29–57.</p>	<p>словник філософських термінів за темою.</p>		
<p>Тема 3. Антична філософія</p> <p>Космоцентричний характер давньогрецької філософії. Мілетська школа, Піфагор, натурфілософія Геракліта. Становлення античної діалектики. Атомістична філософія Левкіппа й Демокріта, погляди Епікура, Тита Лукреція Кара. Філософія та метод Сократа. Вчення Платона про «світ ідей» та «світ речей»,</p>	<p>лекція</p>	<p>Балух В.О., Возний І.П., Коцур В.П. Історичні портрети античності та середньовіччя.:Чернівці: Рута, 2015. С. 77–291.</p> <p>Бичко А.К., Бичко І.В., Табачковський В.Г. Історія філософії: підручнику Київ Ірбіс, 2011. С. 123–210.</p> <p>Історія філософії: підручник. За заг.ред. Ярошовець В.І. Київ: Вища школа, 2012. – С. 98–214.</p> <p>Кондзьолка В.В.Нариси історії античної філософії. Львів: Свічадо, 2013. 187 с.</p> <p>Петрушенко В. М. Філософія: підручник. Київ: Наукова думка, 2014. 32– 191.</p> <p>Татаркевич В. Історія філософії. Антична і середньовічна філософія.</p>	<p>1. Опрацювання теоретичних основ лекційного матеріалу. 2. Підготовка конспекту за планом: 3. Підготовка рефератів 4. Укласти короткий словник філософських термінів за темою.</p>	<p>5</p>	<p>До наступного заняття згідно розкладу.</p>

<p>пізнання, суспільство й державу. Вчення Аристотеля про форму та матерію (душу й тіло), про державу та суспільство. Антропоцентризм грецької культури. Софісти. Становлення античної діалектики. Аристотель як систематизатор античної філософії. Філософія Давнього Риму. Виникнення й розвиток нових шкіл: стоїцизму, епікуреїзму, скептицизму, неоплатонізму.</p>		<p>(пер.з пол. Андрій Шкраб'юк). Львів: Свічадо. 2006. С. 8–271.</p> <p>Філософія : Хрестоматія. [Упоряд. І.В.Демчик]. 2-е вид., перероб. і допов. Кам'янець-Подільський: Абетка, 2000. С. 17– 112 с</p>			
<p>Тема 4. Філософія Середньовіччя Розвиток християнства у Західній Європі. Апологетика, патристика, схоластика. Суперечка про природу понять: реалізм і номіналізм. Особливості західноєвропейської та східноєвропейської релігійної філософії. Мусульманська та іудейська культура і філософія (М. Маймонід, І. Гебіроль, Авіценна, Аверроес). Вчення Фоми</p>	<p>Самостійна робота</p>	<p>Александрова О. В. Філософія Середніх віків та доби Відродження. - К., 2002.</p> <p>Кондзьолка В. В. Історія середньовічної філософії. - Львів., 2001.</p> <p>Балух В.О., Возний І.П., Коцур В.П. Історичні портрети античності та середньовіччя.:Чернівці: Рута, 2015. С. 77–291.</p> <p>Дмитрук І. А. Філософи Середньовіччя. Хмельницький: Стасюк Л. С., 2013. 143 с.</p> <p>Татаркевич В. Історія філософії. Антична і середньовічна філософія. (пер.з пол. Андрій Шкраб'юк). Львів: Свічадо. 2006. С. 8–271.</p> <p>Хрестоматія з курсу історії середньовічної філософії. Уклад. Біленко Т. І. Дрогобич: РВВ</p>	<p>1. Опрацювання теоретичних основ лекційного матеріалу. 2. Підготовка конспекту за планом. 3. Підготовка рефератів 4. Укласти короткий словник філософських термінів за темою.</p>	<p>5</p>	<p>До наступного заняття згідно розкладу.</p>

<p>Аквінського про єдність душі і тіла, про двоїстість істоти, про співвідношення релігії, філософії і науки.</p>		<p>ДДПУ, 2015. С. 176–301.</p>			
<p>Тема 5. Філософія Нового часу Наукова революція XVII ст. (І. Ньютон) і проблема методу пізнання у філософії (Ф. Бекона, Р. Декарта). Емпіризм і раціоналізм (Дж. Локк, Дж. Берклі, Д. Юм, А. Декарт, Б. Спіноза, Г. Лейбніц). Створення механічно-матеріалістичної картини світу. Поняття субстанції у філософії Б. Спінози. Монадологія Г. Лейбніца. Проблема людини у філософії Просвітництва (Монтеск'є, Ф. Вольтер, Ж.-Ж. Руссо). Французький матеріалізм, його розуміння людини і суспільства (Ж. Ламетрі, К.-А. Гельвецій, П. Гольбах, Д. Дідро).</p>	<p>Самостійна робота</p>	<p>Вандишев В.М. Філософія: екскурс в історію вчень і понять: навч. посіб. Київ: Кондор, 2015. С.207–262. Кислюк К.В. Філософія. Модульний курс навч. посіб. для студ. Харків: Торсінг плюс, 2017. С. 188–245. Пазенок В.С. Філософія: навч. посіб. Київ: Академвидав, 2018. С. 98–121. Філософія: посіб. для студ. вищ. навч. закладів. Заг.ред. Є.М. Причепій, А.М. Черній. К.: Академія, 2012. С.286–311. Філософія : Хрестоматія. Упоряд. І.В.Демчик. 2-е вид., перероб. і допов. Кам'янець-Подільський : Абетка, 2014. С. 111–174.</p>	<p>1. Опрацювання теоретичних основ лекційного матеріалу. 2. Підготовка конспекту за планом. 3. Підготовка рефератів 4. Укласти короткий словник філософських термінів за темою.</p>	<p>5</p>	<p>До наступного заняття згідно розкладу.</p>
<p>Тема 6. Німецька класична філософія Місце німецької</p>	<p>лекція</p>	<p>Історія філософії: Підручник / Ярошовець В.І., Бичко І.В., Бугров В.А. та ін.; Київ: ІРБІС, 2002. С. 203–</p>	<p>1. Опрацювання теоретичних основ лекційного матеріалу. 2. Підготовка</p>	<p>5</p>	<p>До наступного заняття згідно розкладу.</p>

<p>класичної філософії в історії філософської думки. Філософські позиції І. Канта. Філософська система І. Фіхте. Суб'єктивна діалектика. Філософія тотожності Ф. Шеллінга. Г. Гегель, його філософська система та метод. Антропологічний матеріалізм Л. Фейєрбаха. Німецька класична філософія і сучасне бачення світу.</p>		<p>279. Кушаков Ю. В. Нариси з історії німецької філософії Нового часу. Київ: Центр навчальної літератури, 2016. С. 308–339. Причепій Є.М., Черній А.М., Гвоздецький В.Д., Чекаль Л.А. Філософія: посібник для студентів вищих навчальних закладів. Київ: Видавничий центр „Академія”, 2011 С. 264 –335. Рассел Б. Історія західної філософії. Київ: ОСНОВИ, 2005. С. 402–501. Філософія. Курс лекцій (І.В. Бичко, Ю.В. Осічнюк, В.Г. Табачковський та ін.) Київ: Либідь, 2011. С. 274–341.</p>	<p>конспекту за планом. 3. Підготовка рефератів 4. Укласти короткий словник філософських термінів за темою.</p>		
<p>Тема 7. Історія філософії України Становлення й розвиток світогляду давніх слов'ян: давньо-слов'янська міфологія, запровадження християнства. Філософська думка періоду етнокультурної катастрофи. Становлення філософії українського духу в Києво-Могилянській академії. Г. С. Сковорода – фундатор філософії українського</p>	<p>семінар</p>	<p>Горський В.С. Історія української філософії: навч. посіб. Кіхв: Знання, 2011. 374 с. Історія української філософії : підручник / С. В. Бондар, Г. В. Вдовиченко, Н. Ю. Кривда [та ін.]. - Київ: Академвидав, 2018. 624 с. Кралюк П. М. Історія філософії України : підручник. – К. : КНТ, 2015. – 652 с. Огородник І. В. Історія філософської думки в Україні: курс лекцій. Київ: Знання, 2012. 543 с. Огородник, І. В. Українська філософія в іменах]: навч. посіб.</p>	<p>1. Опрацювання теоретичних основ лекційного матеріалу. 2. Підготовка конспекту за планом. 3. Підготовка рефератів 4. Укласти короткий словник філософських термінів за темою.</p>	<p>5</p>	<p>До наступного заняття згідно розкладу.</p>

<p>кордоцентризму. Український романтизм (М. Гоголь, М. Костомаров, П. Куліш та ін.). Філософські ідеї Т. Шевченка.</p> <p>Академічна філософія (С. Гогоцький, П. Юркевич, В. Лесевич, О. Гіляров та ін.). Соціально-філософські погляди Л. Українки, П. Грабовського, М. Коцюбинського, М. Драгоманова, І. Франка, В. Антоновича. Філософія періоду відродження українського духовного життя (В. Винниченко, М. Грушевський, В. Зеньковський та ін.).</p> <p>Філософія національної самобутності (Д. Донцов, В. Липинський, І. Лисяк-Рудницький та ін.). Філософська спадщина Д. Чижевського. Філософія України в радянський період. Розробка філософських проблем у сучасній Україні.</p>		<p>Кіхв: Либідь, 2017. 328 с.</p> <p>Федів Ю.О. Історія української філософії: навч. посіб. Київ: Україна, 2017. 509 с.</p>			
<p>Тема 8. Тенденції розвитку сучасної філософії Плюралізм</p>	<p>семінар</p>	<p>Вандишев В.М. Філософія: екскурс в історію вчень і понять: навч.посіб. Київ: Кондор, 2015. С. 3–29.</p>	<p>1. Опрацювання теоретичних основ лекційного</p>	<p>5</p>	<p>До наступного заняття згідно</p>

<p>течій сучасної філософії. Критичний перегляд принципів і традицій класичної філософії кінця ХІХ–початку ХХ ст. Захист і оновлення класичних філософських традицій: неотомізм (Ю. Бохенський, Ж. Мартін, Т. де Шарден), неокантіанство (О. Лібман, Г. Коген), неогегельянство (Б. Кроче, Ж. Іпполіт, Дж. Ройс). Філософські погляди К. Маркса, Ф. Енгельса, В. І. Леніна: проблеми буття-мислення, матерії-свідомості, матеріального-ідеального, діалектики, відчуження, матеріалістичного розуміння історії, комуністичного ідеалу.</p> <p>Проблема раціонального та ірраціонального. Ірраціоналістичний і містичний підхід у філософському аналізі (А. Шопенгауер, Ф. Ніцше, В. Дільтей). Філософські проблеми психоаналізу (З. Фрейд,</p>		<p>Воронкова В. Г. Філософія: навч. посіб. Київ: Професіонал, 2014. С. 4–31.</p> <p>Вступ до філософії: історико-філософська пропедевтика: підручник. Київ: Вища школа, 2010. С. 3–26.</p> <p>Герасимчук А.А. Курс лекцій з філософії: навч. посіб. Київ: Вид-во Укр.- фін. ін-ту менедж. і бізнесу, 2008. С. 3–11.</p> <p>Горак Г. І. Філософія: курс лекцій. Київ: Вілбор, 2007. С. 7–22.</p> <p>Філософія : навч. посіб. для студентів усіх напрямів підгот. За заг. ред. Тімченка О. П. Львів: Растр-7, 2015. С. 5– 41.</p> <p>Рижак Л. і. Філософія як рефлексія духу: хрестоматія. Вид. 2-ге, перероб. і допов. Львів: ЛНУ ім. І. Франка, 2015. С. 3–27.</p>	<p>матеріалу.</p> <p>2. Підготовка конспекту за планом.</p> <p>3. Підготовка рефератів</p> <p>4. Укласти короткий словник філософських термінів за темою.</p>		<p>розкладу.</p>
--	--	--	---	--	------------------

К. Г. Юнг, Е. Фромм).					
<p>Тема 9. Онтологія Філософський зміст проблеми буття. Основні форми буття. Буття людини як фундаментальна проблема філософії. Суспільне та індивідуальне буття. Буття речей, процесів і станів природи. Матерія і свідомість. Основні форми існування матерії. Проблема єдності світу. Сутність та структура свідомості. Діалектика та її альтернативи. Закони і категорії діалектики. Принципи діалектики. «Негативна діалектика». Метафізика як наука і метод. Інтуїтивізм. Еволюціонізм. Софістика і еkleктика.</p>	Самостійна робота	<p>Базалук О.О., Юхименко Н.Ф. Філософія освіти: Навчально-методичний посібник / О. Базалук, Н. Юхименко Київ.: Кондор, 2010. 354 с.</p> <p>Карпенчук С.Г. Філософія освіти (загальна теорія педагогіки). Київ: Слово, 2013. 687 с</p> <p>Романенко М.І. Освіта як об'єкт соціально-філософського аналізу. – Дніпропетровськ: Видавництво «Промінь», 2008. 405 с.</p> <p>Філософія освіти: хрестоматія : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / М-во освіти і науки України, Київ. ун-т ім. Б. Грінченка ; [уклад.: В. О. Огнев'юк, О. М. Кузьменко]. Київ : Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2014. 506 с.</p> <p>Черепанова С. О. Філософія освіти: світоглядно-гуманітарний вимір : людина, наука, культура, мистецтво, стиль мислення. Львів: Світ, 2011. 407 с.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Опрацювання теоретичних основ лекційного матеріалу. 2. Підготовка конспекту за планом. 3. Підготовка рефератів 4. Укласти короткий словник філософських термінів за темою. 	5	До наступного заняття згідно розкладу.
<p>Тема 10. Гносеологія Пізнання як відображення. Суб'єкт і об'єкт пізнання. Основні принципи теорії пізнання та багатовимірність його форм. Особливості пізнання</p>	Самостійна робота	<p>Вандишев В.М. Філософія: екскурс в історію вчень і понять: навч. посіб. Київ: Кондор, 2015. С. 3–29.</p> <p>Воронкова В. Г. Філософія: навч. посіб. Київ: Професіонал, 2014. С. 4–31.</p> <p>Вступ до філософії: історико-філософська пропедевтика: підручник. Київ: Вища</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Опрацювання теоретичних основ лекційного матеріалу. 2. Підготовка конспекту за планом. 3. Підготовка рефератів 4. Укласти короткий 	5	До наступного заняття згідно розкладу.

<p>природного, соціокультурного і духовного світу людини. Пізнання і творчість. Проблеми істини. Об'єктивність істини. Абсолютна та відносна істина. Конкретність істини. Істина й цінність. Сучасні концепції істини. Критерії істини.</p>		<p>школа, 2010. С. 3–26. Герасимчук А.А. Курс лекцій з філософії: навч. посіб. Київ: Вид-во Укр.- фін. ін-ту менедж. і бізнесу, 2008. С. 3–11. Горак Г. І. Філософія: курс лекцій. Київ: Вілбор, 2007. С. 7–22. Філософія : навч. посіб. для студентів усіх напрямів підгот. За заг. ред. Тімченка О. П. Львів: Растр-7, 2015. С. 5– 41.</p>	<p>словник філософських термінів за темою.</p>		
<p>Тема 11. Соціальна філософія Особливості філософського пізнання суспільства і людини. Роль соціального пізнання в історії. Специфіка предмета соціальної філософії. Співвідношення предметів соціальної філософії та інших гуманітарних наук. Головні категорії соціальної філософії. Суспільство як система, що саморозвивається. Спадковість ідей суспільного розвитку в контексті класових і загальнолюдських пріоритетів. Історичний генезис теоретичних обґрунтувань сутності суспільного поступу:</p>	<p>Самостійна робота</p>	<p>Історія української філософії : підручник / С. В. Бондар, Г. В. Вдовиченко, Н. Ю. Кривда [та ін.]. - Київ: Академвидав, 2018. 624 с. Кралюк П. М. Історія філософії України : підручник. – К. : КНТ, 2015. – 652 с. Огородник І. В. Історія філософської думки в Україні: курс лекцій. Київ: Знання, 2012. 543 с. Огородник, І. В. Українська філософія в іменах]: навч. посіб. Київ: Либідь, 2017. 328 с. Федів Ю.О. Історія української філософії: навч. посіб. Київ: Україна, 2017. 509 с.</p>	<p>1. Опрацювання теоретичних основ лекційного матеріалу. 2. Підготовка конспекту за планом. 3. Підготовка рефератів 4. Укласти короткий словник філософських термінів за темою.</p>	<p>5</p>	<p>До наступного заняття згідно розкладу.</p>

<p>діалектично-матеріалістична концепція, соціологічна, феноменологічно-герменевтична, технократична, моральна, культурологічна та ін</p>					
<p>Тема 12. Аксиологія Аксиологія в системі культури. Цінності як визначальні характеристики людського буття. Людина в системі цінностей. Структура цінностей. Цінності як ядро духовного світу людини. Проблема суб'єктивного вибору. Цінність і ціль. Цінність і життєвий смисл. Компоненти ціннісного вибору: переживання, потреби, емоції, віра, воля, ідеал. Цінності як регулятор поведінки людини: нормотворча природа людських взаємин. Праця як цінність. Базові цінності людського буття. Ціннісні орієнтації. Вищі духовні цінності. Істина, добро, краса. Поняття про духовну досконалість. Потреба в ідеалі. Проблема втілення</p>	<p>Самостійна робота</p>	<p>Воронкова В. Г. Філософія: навч. посіб. Київ: Професіонал, 2014. С. 4–31. Вступ до філософії: історико-філософська пропедевтика: підручник. Київ: Вища школа, 2010. С. 3–26. Герасимчук А.А. Курс лекцій з філософії: навч. посіб. Київ: Вид-во Укр.- фін. ін-ту менедж. і бізнесу, 2008. С. 3–11. Горак Г. І. Філософія: курс лекцій. Київ: Вілбор, 2007. С. 7–22. Філософія : навч. посіб. для студентів усіх напрямів підгот. За заг. ред. Тімченка О. П. Львів: Растр-7, 2015. С. 5– 41.</p>	<p>1. Опрацювання теоретичних основ лекційного матеріалу. 2. Підготовка конспекту за планом. 3. Підготовка рефератів 4. Укласти короткий словник філософських термінів за темою.</p>	<p>5</p>	<p>До наступного заняття згідно розкладу.</p>

ідеалу. Ідеал і утопія.					
<p>Тема 13. Філософія освіти Співвідношення філософії та освіти. Філософія освіти: статус, проблеми, перспективи. Формування та розвиток сучасних освітніх парадигм. Основні проблеми сучасної філософії освіти. Філософські підвалини педагогіки гармонійної цілісності. Культура та освіта. Освіта як цінність і цінності в освіті. Співвідношення понять: грамотність – освіченість – професійна компетентність.</p> <p>Основні історичні етапи розвитку взаємодії філософії та освіти. Проблеми і перспективи освіти у глобальному суспільстві. Сутність і особливості Болонського процесу. Сучасні тенденції створення єдиного освітнього простору. Проблеми практичної реалізації філософсько-освітнього знання у вітчизняній системі освіти. Проблема</p>	Самостійна робота	<p>Вандишев В.М. Філософія: екскурс в історію вчень і понять: навч. посіб. Київ: Кондор, 2015. С. 3–29.</p> <p>Воронкова В. Г. Філософія: навч. посіб. Київ: Професіонал, 2014. С. 4–31.</p> <p>Вступ до філософії: історико-філософська пропедевтика: підручник. Київ: Вища школа, 2010. С. 3–26.</p> <p>Герасимчук А.А. Курс лекцій з філософії: навч. посіб. Київ: Вид-во Укр.- фін. ін-ту менедж. і бізнесу, 2008. С. 3–11.</p> <p>Горак Г. І. Філософія: курс лекцій. Київ: Вілбор, 2007. С. 7–22.</p> <p>Філософія : навч. посіб. для студентів усіх напрямів підгот. За заг. ред. Тімченка О. П. Львів: Растр-7, 2015. С. 5– 41.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Опрацювання теоретичних основ лекційного матеріалу. 2. Підготовка конспекту за планом. 3. Підготовка рефератів 4. Укласти короткий словник філософських термінів за темою. 	5	

співвідношення науки та управлінської практики у сфері освіти. Роль і можливості України в євроінтеграційних освітніх тенденціях сучасності.					
--	--	--	--	--	--

6. Система оцінювання курсу

Загальна система оцінювання курсу	Оцінювання семестрового контролю здійснюється за 100-бальною шкалою відповідно до затверджених кафедрою критеріїв оцінювання за національною шкалою: «Відмінно», «Добре», «Задовільно», «Незадовільно», «Не допущено» – для екзаменів, диференційованих заліків, курсових проєктів/робіт та практик, а також «Зараховано», «Не зараховано» для заліків. Одночасно оцінювання проводиться за шкалою трансферних оцінок ЄКТС («А», «В», «С», «D», «E», «Fх», «F»).
Вимоги до письмової роботи	
Семінарські заняття	
Умови допуску до підсумкового контролю	

7. Політика курсу

В результаті вивчення філософії в межах навчальної дисципліни студенти повинні знати:

- передумови та витоки філософського пізнання;
- специфіку філософського знання;
- динаміку розвитку філософії в історичному контексті;
- філософський доробок видатних науковців минулого;
- особливості та основні етапи розвитку вітчизняної філософської думки;
- проблематику сучасної світової філософії;
- категоріальний апарат філософської науки;
- змістове наповнення й сутність провідних напрямів філософської науки;
- філософське тлумачення проблем людського буття;
- сутність та структуру пізнавального процесу;
- основи соціальної філософії, філософії історії, філософії науки і техніки, філософії культури, філософії освіти.

8. Рекомендована література

Базова

1. Білодід Ю.М. Філософія: український світоглядний акцент: навч. посіб. для вищ. навч. закл. Київ: Кондор, 2012. 356 с.
2. Буслинський В.А. Основи філософських знань підруч. для студ. освітньо-кваліфікаційного рівня - мол. спеціаліст Львів: Новий Світ 2015. 352 с.
3. Вандишев В.М. Філософія: екскурс в історію вчень і понять: навч. посіб. Київ: Кондор, 2016. 474 с.
4. Воронкова В.Г. Філософія: навч. посіб. Київ: Професіонал, 2014. 464 с.
5. Вступ до філософії: історико-філософська пропедевтика: підручник за ред.Г.І. Волинки.

- Київ: Вища школа, 2009. 624 с.
6. Герасимчук А.А. Курс лекцій з філософії: навч. посіб. Київ: Вид-во Укр.-фін. ін-ту менедж. і бізнесу, 2010. 165с.
  7. Горак Г.І. Філософія: курс лекцій Київ: Вілбор, 2014. 272 с.
  8. Григор'єв, В.Й. Філософія: навч. посіб. / В.Й. Григор'єв. - К.: Цент навч. л-ри, 2004. 248 с.
  9. Данильян О.Г. Основи філософії]: навч. посіб. Харків: Право, 2013. 352 с.
  10. Кислюк К.В. Філософія. Модульний курс: навч. посіб. для студ. / К.В. Кислюк. Харків: Торсінг плюс, 2017. 416 с.
  11. Лозовой В.О. Філософія. Логіка. Етика. Естетика: підруч. для студ. вищих навч. закл. Харків: Право, 2015. 578 с.
  12. Основи філософських знань: підручник / М.І. Горлач, В.Г. Кремень., С.М. Ніколаєнко, М.П. Требін [та ін.]. Кив: Центр учбової літ-ри, 2018. 1028 с.
  13. Пазенок В.С. Філософія: навч. посіб. Київ: Академвидав, 2012. 280 с.
  14. Петрушенко В.Л. Філософія: курс лекцій: навч. посіб. для студ. вищ. закл. освіти I-IV рівнів акредитації. Київ:Каравела; Львів: Новий світ, 2011.448 с.
  15. Подольська Є.А. Філософія: підручник. Київ: Центр навч. літ-ри, 2016. 704 с.
  16. Щерба С. П. Філософія: навч. посіб. 3-тє вид., змінєне і допов. Київ: Кондор, 2017. 452 с.
- Допоміжна**
17. Андрусів Л. З. Філософія [Електронний ресурс]: конспект лекцій Івано-Франківськ : ІФНТУНГ, 2013. 158 с.
  18. Кислюк К. В. Філософія: модульний курс : навч. посіб. Хрків: Торсінг плюс, 2016. - 416 с.
  19. Короткий філософський словник-довідник : укр.-англ.-нім.-фр. слов. / Чорний І. П., Бродецький О. Є., ред. Чернівці : Рута, 2006. 288 с.
  20. Кремень В. Г. Філософія: Логос, Софія, Розум: підручник Київ: Книга,2006.432 с.
  21. Кремень В. Г. Філософія: мислителі, ідеї, концепції : підручник. Київ: Книга, 2015. 434 с.
  22. Криштопа В. І. Філософія [Електронний ресурс]: конспект лекцій : для студентів спец. "Економіка підприємства", "Менеджмент організацій", "Облік і аудит", "Фінанси".Івано-Франківськ: ІФНТУНГ, 2017. 00 с.
  23. Кушаков Ю. В. Нариси з історії німецької філософії Нового часу : навч. посіб. Київ: Центр навч. літ, 2016. 532 с.
  24. Філософія: підручник. За ред. О. П. Сидоренко, Київ: Знання, 2016. 891 с.
  25. Філософія : навч. посіб. / Т. О. Сілаєва, В. Гнаевич, Г. О. Орендарчук, З. С. Сокол. Тернопіль : Астон, 2014. 360 с.

15. Інформаційні ресурси

Електронні бібліотеки

<http://www.philsci.univ.kiev.ua/UKR/index.html> Електронна бібліотека кафедри філософії та методології науки філософського факультету Київського національного університету імені Тараса Шевченка

<http://www.socd.univ.kiev.ua/PUBLICAT/index.phtml> Бібліотека соціологічного факультету Київського національного університету імені Тараса Шевченка

<http://litopys.org.ua> Сайт «Ізборник» — Історія України IX–XVIII ст.: першоджерела та інтерпретації (електронна бібліотека давньої української літератури та розвідок з політології)

<http://www.psylib.kiev.ua> Електронна бібліотека «psylib» (психологія, філософія, релігія,

культурологія, методологія та ін.)

<http://yanko.lib.ru/gum.html> Електронна бібліотека Слави Янко (філософія, психологія, культурологія, мистецтво, історія та ін.)

<http://elenakosilova.narod.ru/uhref.html> Окремі тексти з філософії (бібліотека О. Косилової)

<http://ihtik.lib.ru/> Сайт інтернет–ресурсів з філософії, політології, соціології, психології та ін. (електронна бібліотека Іхтика)

<http://antology.rchgi.spb.ru/index.html> Філософська бібліотека Середньовіччя

<http://abuss.narod.ru/Biblio/philozip.htm> Архів класичної філософської літератури

<http://www.iph.ras.ru/~orient/win/teach/library.htm> Бібліотека текстів класичної

<http://www.countries.ru/library.htm> Електронна бібліотека з культурології

<http://www.deol.ru/users/krivtsun/books.htm> Інтернет–сторінка О. Кривцуна (література з естетики)

<http://elenakosilova.narod.ru/l.html> Підбірка посилань на філософські сайти і бібліотеки.

Філософські енциклопедії і словники

<http://plato.stanford.edu/> Філософська енциклопедія Стенфордського університету.

<http://www.utm.edu/research/iep/> Філософська інтернет-енциклопедія.

http://rw.web.ur.ru/ph_main.html Словник термінів по філософії.

Філософські часописи

<http://www.ji.lviv.ua/index.htm> Інтернет–версія культурологічного часопису “І”

<http://www.ruthenia.ru/logos/> Сайт філософсько–літературного журналу «Логос»

grani.agni-age.net/ Сайт етико–філософського журналу «Грани Епохи»

phenomen.ru/public/journal.php «Філософський журнал»

Портали філософської тематики

<http://platonanet.org.ua/> «Філософія без кордонів» Містить велику кількість першоджерел, підручників, дисертацій та статей з філософії. Колекція відео фільмів філософської тематики. Передбачено можливість інтерактивного спікування та обміну літературою.

www.philosophy.ru Портал повністю присвячений філософії: події, новини та велика полнотекстова бібліотека як російськомовних, так і іноземних книг та статей за такими тематиками: Онтологія і теорія пізнання; Філософія мови, філософія свідомості, філософія науки; Соціальна та політична філософія; Антропологія та культурологія; Етика, естетика; Історія філософії; Філософія релігії; Східна філософія; Texts in English and other languages.

<http://dialogs.org.ua/ua/> «Діалог.УА» – інформаційний ресурс, що орієнтований на суспільний діалог з проблем стратегії розвитку України, стимулюванні дискусій, які б допомогли віднайти шляхи до встановлення соціально–політичного консенсусу щодо образу майбутнього країни, її

місця та місії у світі.

<http://www.filosof.com.ua/> Інститут філософії ім. Г.Сковороди

<http://www.philsci.univ.kiev.ua/biblio/dict.html> Найвидатніші філософи світу та України

*Інтернет–ресурси що містять добірки класичних текстів
античної і середньовічної філософії*

www.athenai.ru Сторінка «Русские Афины» – матеріали по історії античної філософії.

www.mikrosapoplous.gr/en Оригінальні тексти давньогрецької літератури та філософії

<http://www.pagez.ru/lsn> Веб–сторінка «Спадщина Отців Церкви»

<http://pvspade.com> Сайт присвячений середньовічній логіці

<http://www.muslimphilosophy.com> Сайт присвячений ісламській філософії

*Інтернет–ресурси, що містять добірки класичних
текстів філософії Нового часу*

<http://pedagogie.ac-toulouse.fr/philosophie/textesdephilosophes.htm> Сайт містить величезну добірку вірогідних текстів класичних першоджерел, а також посилання на широкий спектр інших сайтів спорідненої тематики

<http://gallica.bnf.fr/> (Величезна колекція електронних текстів /формати .pdf та .txt/ з фондів Французької національної бібліотеки

<http://www.ac-nice.fr/philo/index.html> Сайт містить багату колекцію оригіналів філософських першоджерел від античності до XIX століття

<http://www.philosophy.ru/library/catalog.html> Електронна бібліотека Інституту філософії РАН, містить велику кількість перекладів класичних та сучасних філософських творів, а також численні наукові праці дослідників з країн СНД

Інтернет–ресурси присвячені творчості окремих філософів

Аврелій Августин

<http://www.augustinus.it/latino/> Повне зібрання творів видатного представника західної патристики

Тома Аквінський

<http://www.corpusthomicum.org/iopera.html> повне зібрання творів Аквіната

Рене Декарт

<http://www.archivesdephilo.com/Bulletins/BC/BC31/indbc31.htm>

http://www.paris4.sorbonne.fr/fr/article.php3?id_article=1557

Блез Паскаль

<http://www.ulb.ac.be/philo/scholasticon/bibliotheca.html>

Бенедикт Спіноза

<http://www.mtsu.edu/~rbombard/RB/spinoza.new.html>

<http://glouise.club.fr/index.html>

<http://www.spinozaetnous.org/>

<http://www.spinoza-gesellschaft.de/>

<http://www.aspinoza.com/>

<http://pedagogie.ac-toulouse.fr/philosophie/phpes/spinoza.htm>)

Фрідріх Ніцше

<http://www.nietzsche.ru/>

Електронні підручники і посібники з філософії

<http://law.biz.ua/pages/category10.html> Представлено 3 повнотекстових підручники з філософії:

1) Петрушенко В.Л. Філософія: Курс лекцій: Навчальний посібник для студентів вищих закладів освіти III–IV рівнів акредитації. – 3-тє видання, перероб. і доповн. – Львів: «Магнолія плюс», 2005. – 506 с. 2) Смольков О. А. Філософія: Навчальний посібник. Львів: «Магнолія Плюс», 2005. – 460 с. 3) Філософія: Навч. посіб. – 3-тє вид., стер. / Л.В. Губерський, І.Ф. Надольний, В.П. Андрущенко та ін.; За ред. І.Ф.: Вікар, 2003. – 457 с. – (Вища освіта XXI століття). http://ebk.net.ua/Book/philosophy/prichepiy_filosofia/zmist.htm Причепій Є. М., Черній А. М., Чекаль Л. А. Філософія. Підручник. – Київ: Академвидав, 2007. (повний текст).

<http://www.apologet.kiev.ua/content/view/850/40/> П.М. Вінцукевич. Антична філософія.

<http://library.kr.ua/elmuseum/chizhevsky/philosophy.html> Дмитро Чижевський. Антична філософія в конспективному вигляді.

<http://ru.wikipedia.org/wiki/> Онтологія (матеріал из енциклопедии).

<http://upload.com.ua/get/900940581/> Андрущенко В. П. Історія соціальної філософії (Західноєвропейський контекст). Київ, 2011.djvu.

http://library.iapm.edu.ua/metod_disc/PDF/zagalnyj/3085_Soz_antr.pdf Андрущенко В. П. Історія соціальної філософії: Підруч. для студ. вищ. навч. закл. — К.: Тандем, 2014.

http://ebk.net.ua/Book/philosophy/prichepiy_filosofia/part2/2601.htm Філософія. Причепій Є. М., Черній А. М., Чекаль Л. А. Підручник. Київ: Академвидав, 2007 (повний текст). Позитивізм.

<http://www.apologet.kiev.ua/content/view/859/41/> П.М. Вінцукевич. Х. Французька філософія 19 століття.

Викладач _____